

SLOVENSKI NAROD.

Inhača vrak dan zvezek, izvezeni modelje in prazniki.
Ime arati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.,
za trdne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaufova
ulica št. 5, priljeno. — Telefon št. 90.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po poti:

v Jugoslaviji:		V konzumativu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—		9—

Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročino vredno 500 po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Upravnštvo "Slov. Naroda" Knaufova ulica št. 5, L nadstropje.

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Novi krvavi spopadi na Reki.

(Naša izvirna poročila.)

Reka, 7. julija. Včeraj 6. t. m. ob 8. uri zvečer hoteli so italijanski vojaki in reški prostovoljci navaliti z granatami na francosko bojno ladjo "Sacalave", ki leži usidrana pod molom Zichy. Francoska torpedovka je otvorila ogenj in na mestu je ostalo več mrtvih in ranjenih. Nato je odkorakal eden oddelek italijanskih vojakov do Porto Baros, kjer se nahaja francoska baza za oskrbo francoskoogrsko armade in so navalili na tamnošnjo francosko stražo, ki je sestojala iz dvajset Anamitov, od katerih je padlo osem Anamitov, a drugi so bili zarobljeni. Na italijanski strani je mnogo mrtvih in ranjenih. Ulične borbe so trajale do kasno v noč. Treba ponovno naglašati, da je italijanska vojska, ki šteje 20.000 ljudi, stala v gosten redu po vseh ulicah mesta, ali da se je držala povsem pasivno. Včeraj ni bil nihče pozvan na odgovornost za predvčerajšnje dogodke. Reški dobrevoljci pričakujejo te dni močna ojačanja iz Italije, katera bi imela iztrjati francosko bazo z Reke, da na ta način oslabi francosko vojsko, ki se vodi proti boljševikom. Te dni se je opazilo več emisarjev iz Budimpešte, ki — se zdi — stojijo z dogodki na Reki v tesni zvezi.

Reka, 7. julija 1919. O reških dogodkih zaznamo še te pojdnosti: Vsi reški meščani so bili že naprej uverjeni, da je Grazijoliev proglaš na ljudstvo le mig istega aranžerja reških pogromov za daljne dogodke. In v istini, včeraj, v nedeljo zvečer so se ponovili krvavji dogodki v taki meri, kot so sedaj še ni slišalo. Uloge so bile razdeljene kakor obično: giovanotti so izvali nered, italijanski vojaki so jih hrabro podpirali. Ob 9. uri zvečer so razburjili prvi strelj reško meščanstvo. Ko so giovanotti prilegli napadati Francoze, prisločili so jim na pomoč italijanski vojaki in častnik, na kar se je na raznih mestnih delih razvilo streljanje iz pušk in se čule eksplozije ročnih granat. Nekatere eksplozije so izvalle utis, kakor da so topovi stopili v akcijo. Giovanotti so navalili na siromašne Anamite in strejali nanje iz revolverjev in pušk. Ti siromaki okoli 30 po številu, so v svojo obrambo izstrelili salvo v zrak. To je bil povod glavnemu vojski, da se umeša v borbo. Masa je potisnila Anamite v magazin, ki so ga oni varovali, in metali na nje veliko množino ročnih granat. Tu je nastalo pravo krvolitje. Mnogo Anamitov so nobili ali težko ranili. Ze mrtve in ranjene potolki so podivljani giovanotti in vojaki z nogami in nožmi. Kasneje so bili odvedeni mrtvi in ranjeni v bolnico. Enega Franca so giovanotti v pravem pomenu besede zaklali in ga vrgli v morje. Italijanski vojaki so vlečeli enega francoskega vojaka na trač-

nice in ga vrgli pred tramvaj, ki je ravno privozil mimo. Samo razboritost tramvajska osobja je zaprečila, da ni Francoz na ta način izgubil življenja. Iz mnogih hiš se je streljalo z revolverji in puškami na Francoze. Na nekem mestu so ostali štiri Anamiti brez munitione in so bili prisiljeni se predati. Italijanski vojaki in giovanotti so jih zaklali ali potokli. Italijani so hvaljivo, da je adjutant, poznani kapitan trditov Venturi, napravil pravcati pokolj med Francozi s svojimi šestimi ročnimi granatami. Število mrtvih se ne more še točno ustanoviti, ali se govorji, da jih je 50–80 in to samo Francozov. Da bi komedija bila popolna, došlo je na ulico osem italijanskih oklopnih avtomobilov, baje da bi vstopavili mir in red, ali se zdi, da so tudi oni sodelovali pri narodu na Francoze. Na ljudi, ki so hoteli rešiti Francoze se je tudi streljalo. Govori se, da pride na Reko francosko in angleško brodovje, in da se mesto proglaši kot vojaško okupirano. Ali to so le glasovi, katerih avtentičnosti še ne moremo kontroliратi.

Naša politična smr.

(Poročilo poslanca v Narodnem predstavništvu dr. D. Puea na zboru zaupnikov JDS dne 6. julija 1919 v Ljubljani).

Gospodje zaupniki! Ko smo prišli v Beograd, je bila naravna stvar, da smo se ozrlji po onih, katere druži z nam skupno mišljenje in skupen program. Na podlagi dogovorov, ki so se vršili že prej v Bosni, združili smo se iz novih krajev, priključenih naši državi, v takozvanem »Demokratičnem klubu«. Dogovori so se vršili naprej. Zdržali smo se tudi s somišljeniki v Srbiji, iz česar so se rodile tri posledice. Predvsem je bila misel narodnega ujedinjenja prenešena na praktična tla. Mi smo edina stranka, v kateri so združeni somišljeniki iz vseh krajev naše Jugoslavije, edina stranka, katera vsebuje vse tri plemena Srbe, Hrvate in Slovence, v kateri sede pristaši vseh treh v Druga posledica, da, klub vsem spremembam, ki so se in se bodo že izvršile v delovanju stranke, je čisto gotovo, da se iz te organizacije, iz demokratičnega kluba poraja velika državna stranka, katera se zgraja že danes in da bo vsled tega naša JDS del te velike stranke; gotovo je, da se bo razširilo naše politično obzorje in da bomo morali razprostreti pogled daleč na jug ter da bo oziroma že dobila naša stranka velik politični upliv, kakršnega do sedaj še ni imela in katerega bo moral vročevati vsaka vlada, pa naj si bode tako ali taka. Mislim, da je vsled tega korake, ki smo jih označili s tem z našega stran-

kinega stališča, brezvomno odobrati.

Glede dela veste, da je veliko težav. Srbija je razrušena, prometne zveze so uničene, gospodarske razmere so ne-normalne, finančne razmere niso urejene. Nikdar se ni rodila kaka država v težjih razmerah, kakor naša. Združenih imamo šest različnih pokrajin, ki so vse imelo svojo različno upravo in zakonodajo. Iz tega vidika je treba gledati na poslovanje vlade, kakor tudi parlament. To naše predstavništvo ni ustavnih parlament, mi smo samo nekaki zastopniki posameznih strank, za to nima naš parlament tistega upriva, kakor bi ga sicer moral imeti. Kljub temu pa se mi zdi, da je kritika dela o Narodnem predstavništvu krivčna in prestroga. Moja analogija je, opisati naše strankino delovanje v Narodnem predstavništvu.

Mi imamo jasno začrtano pot in s te poti nismo nikdar krenili. Kar se tiče zunanjopolitičnega položaja, stojimo na stališču, da pripadajo naši državi vsi kraji, kjer biva naš rod in kjer se govori naš jezik. Stali smo in stojimo na stališču, da moramo podpirati vsako akcijo, ki stremi za tem, da se narod ne cepi. Naš demokratični klub in naša stranka stoji na stališču, da ako bo misljeno delegacija podpisala mir, s katerim bi se vzel kak del naše domovine, da je ta podpis le izsiljen in da mi v nobenem slučaju ne priznavamo kakih pravic sodenim državam do pokrajij in krejev, ki prinadajo nam. Kar se patiči notranje politike, stojimo na stališču, da se mora država osnovati na dveh principih, na principih narodnosti in demokracije. Narodnost je danes stvar, katera ni odveč. Sliši se pač baš v sedanji časi besede, da narodnost je sedanji časi, da moramo podpirati vsako akcijo, ki stremi za tem, da se narod ne cepi. Naša stranka stoji na stališču, da ako bo misljeno razločkov med Srbijami, smo tudi dosegli to, da je dana vsa garancija, da bo ta država tudi res demokratična in da bo kralj samo izvrševal ljudske volje. Kralj je po našem mnenju ne po božji milosti, ampak po volji naroda, narod naj bo nositelj suverenosti.

Kar se tiče ustavnega sistema, postavili smo se v tem pogledu na stališču, da ni delati težav našim srbskim državnikom, ki stoejo na stališču, da naj se srbski sistem raztegne tudi na naše pokrajine. Toda hoteli smo spraviti dem, duh vanj in to se je doseglo. Mi, ki smo sprejeli monarhijo srbsko, smo tudi dosegli to, da je dana vsa garancija, da bo ta država tudi res demokratična in da bo kralj samo izvrševal ljudske volje. Kralj je po našem mnenju ne po božji milosti, ampak po volji naroda, narod naj bo nositelj suverenosti.

Konstatiram, da je bila naša stranka tista, katera je sprožila misel, da je treba agrarno reformo izvesti res praktično tako, da bo našemu kmetu in kmečkemu proletariatu v korist. Naš klub je tisti, ki se je zavzel za rešitev učiteljskega vprašanja, o regulaciji plači dr. Zapocela se je iz našega kluba energična akcija glede valutnega vprašanja in svesti smo si lahko, da je naš klub zastavil vse svoje moči za kript svojega naroda.

Kar se tiče finančnega vprašanja, je država v stiskah, kakor vsaka država, ki je bila v vojni. Izdatkov imamo 5 milijard, dohodka pa le 2 1/2 milijarde, tako da imamo 2 1/2 milijarde deficit. Toda če vpoštavimo razmere v drugih državah, vidimo, da so one mnogo na slabšem. Čehi, ki niso imeli nobene vo-

imajo iste pravice, kakor mi; seveda pri tem ne smemo pozabiti, da je treba najprej nam pravičnosti. Stoletja smo trpeli pod pritiskom tujev mnogo kraljev. Popraviti moramo najprej tiste kralje, ki so se nam po njih zgolide. Mi smo zastopali mnenje, zlasti pri državnem zakonu, da je treba v prvi vrsti zasiguriti udoben dom v prvi vrsti vsem onim, ki so pribrežali iz okupiranega ozemlja. Ti morajo dobiti udobno stališče brez težav. Na drugi strani pa moramo popraviti krvice, ki so jih tuje države zakrivile z naseljevanjem tujev po naši zemlji. V tem pogledu je treba stroge organizacije, in kadar noče biti zvest državi, mora iti ven.

Država mora biti zgrajena na načelih demokratizma. To načelo smo izvajali dosledno. Narodno predstavništvo ima sicer samo omejen delokrog, ono ima zgraditi samo temelje države in pripraviti volilni red za Narodno skupščino.

Kar se tiče ustavnega sistema, postavili smo se v tem pogledu na stališču, da ni delati težav našim srbskim državnikom, ki stoejo na stališču, da naj se srbski sistem raztegne tudi na naše pokrajine. Toda hoteli smo spraviti dem, duh vanj in to se je doseglo. Mi, ki smo sprejeli monarhijo srbsko, smo tudi dosegli to, da je dana vsa garancija, da bo ta država tudi res demokratična in da bo kralj samo izvrševal ljudske volje. Kralj je po našem mnenju ne po božji milosti, ampak po volji naroda, narod naj bo nositelj suverenosti.

Kar se tiče priprave za ustavovne skupščine, stoli novi volilni red na povsem demokratičnih principih. Bili so časi, ko so nam nasprotni stranki očitali, da smo mi proti proporcionalnemu sistemu. A naša stranka je zahtevala proporcionalni in demokratični sistem, ki je tudi že sprejet.

Konstatiram, da je bila naša stranka tista, katera je sprožila misel, da je treba agrarno reformo izvesti res praktično tako, da bo našemu kmetu in kmečkemu proletariatu v korist. Naš klub je tisti, ki se je zavzel za rešitev učiteljskega vprašanja, o regulaciji plači dr. Zapocela se je iz našega kluba energična akcija glede valutnega vprašanja in svesti smo si lahko, da je naš klub zastavil vse svoje moči za kript svojega naroda.

Kar se tiče finančnega vprašanja, je država v stiskah, kakor vsaka država, ki je bila v vojni. Izdatkov imamo 5 milijard, dohodka pa le 2 1/2 milijarde, tako da imamo 2 1/2 milijarde deficit. Toda če vpoštavimo razmere v drugih državah, vidimo, da so one mnogo na slabšem. Čehi, ki niso imeli nobene vo-

ske v svoji državi, izkazujejo 3 milijarde deficit, o Nemčiji in Italiji sploh ne govorim. A naše finance niso take, da bi morali obupati. Od 2 1/2 milijarde deficit odpade samo na armado 1 milijard 750 milijonov, približno 800 milijonov pa na druge stvari. Državna bremenoma bodo seveda rasla, dokler se stvar ne uredi, toda naš finančni minister nima pravega razumevanja za to. Njegov finančni načrt je zgrešen. Edini zakon, ki je dober, je zakon o davkih na vojne dobiti. Naš klub pa je ostal na stališču, da je treba celotni davčni sistem predvražiti in izsednačiti.

Naša nova država nam je dala jačo dosti. Očitajo nam že celo, če tudi po krvicu, da smo dobili za 40 milijonov več, nego bi nam šlo. Toda redi smo, da ni naša država postopala z načini po mačehovsko, in prepričan sem, da imamo lahko popolno zaupanje vanjo.

Delo v narodnem predstavništvu je podobno težko obloženemu vozlu, ki se počasi premika naprej, zadene ob jarek in obstane, a se zopet premakne in gre naprej. A eno je ostalo, voz gre naprej.

Jaz sem trdno prepričan in verujem v veliko bodočnost našega naroda in da bo demokratična misel zmagača v naši državi. Imeli bomo uspeh, samo treba je požrtvovanosti, vstrajnosti in delavje. Kljub vsem zaprekam bomo stremeli za tem in vstrajali na tem, naj se zgoditi kar hoče.

Slovenke in Slovenci!

Pomagajmo invalidom.

Dne 12. julija praznujemo Slovenci prvi rojstni dan svojega narodnega kralja Petra I. Ta dan naj se po vseh naših pokrajinah, po mestih, trgih in selih, razvije v veličastno in siljavo manifestacijo — v veliki jugoslovanski Petrovdan. Ta dan počastimo v hvaležnem spominu padlih, ki so s svojim življenjem plačali odkupnino za svobodo in vladajočim vladom. Kupili vsem zaprekam bomo stremeli za tem in vstrajali na tem, naj se zgoditi kar hoče.

To so naši invalidi. Brez rok, brez nog, slepe, nemе in gluhe — jih vidimo vsak dan med nama. Njih beda je velika in zahteva nujne odpomočit! Ne miloščine, dati jim moramo vsaj nekoliko plačila za njih pjestano trpljenje, da se omili trdo življenje teh hromih in pohabljenih rewežev. Po vsem našem kraljestvu, med Srbji, Hrvati in Slovenci, po selih, trgih in mestih srečujemo nešteto teh bednih bratov in zato se je po

ge in je v skritih krajih zvezal svoj zepni aparati z žicami na drogih, dokler ni nekega dne ves presegel začasni: »Halo! Kriegsministerium — Wien, — in na drugi strani se je oglašil: »Kriegsministerium Berlin...«. Očenašek sam piše v svojih spomini, da je bil tako presegel, da nadaljnega pogovora ni slišal. Vedel je dovoli. Imel je pravo smer. Našel si je zaveznika inž. Malega in s tem sta hodila poslušati. Toda nekoč blj ubil skoro dobili orložniki — drugič je policij vrihal mimo itd. Smrtna nevarnost je pretila povsod. Zato je bilo treba urediti posebno postajo (»centrala«) na skritem prostoru. Kupili so staro vilo »Demartinko«, kjer je bila telefonska žica čez veje neke hruške na vrtu. Našel se je požrtvovanom mož inženir Brečka, ki je kupil vilo, da je mogel Očenašek v nji urediti svojo »postajo«. Ker je bivši posnekstnik še postal na vili, je bilo treba največje previdnosti. Očenašek je delal na vrtu, češ, da zdravi svo

Inicijativi vojvoda Živ. P. Milica določil na Petrov dan, 12. julija

veliki svetlični dan

ki naj rastegne svoj delokrog preko cele naše države in čigar čisti donos naj se porazdeli med vse vojne invalidje. Za slovenske pokrajine se je v ta namen ustanovil v Ljubljani poseben komite.

Slovenke in Slovenci! Dokumentirajte svojo patriotsko in kulturno zavest s svojo darežljivo plemenitostjo. Ustanovite takoj v vseh mestih, trgh in vseh posebnih odborih, ki naj pobrijejo prostovoljni narodni davek! Dokumentirajte slovensko dobroščnost, ki jo slavi pregorov. Spominjajte se svojih hrpečih bratov! Kakor bo Srbi in Hrvati daroval za naše, daruj tudi ti, slovenski pojaki, za srbske in hrvatske ohromelne in poahljenje junake!

Kjer v odborih za ta svetlični dan ne sodelujejo vojaške oblasti, naj se posiljajo prispevki deželnih vlad, poverjalištvu za soc skrb v Ljubljani.

Odbor za proslavo jugoslovanskega

Petrovega dne:

Mara dr. Brejčeva, Franja dr. Tavčarjeva, Alojzija Štebi Nadporočnik Franc Ahnić, major Martin Colarić, mag. svetnik Fran Govekar, stolni kanonik Fr. Kinsavec, dr. Anton Milavec, Bogomir Udovič, kapitan Slavomir Verhunc.

Slovenska koncerta v Mariboru in Radgoni.

Maribor, 7. julija. V soboto, dne 5. julija je priredila mariborska »Glasbena Matica« pod vodstvom sodnega svetnika O. Deva s sodelovanjem vojaške godbe mariborske pod vodstvom kapelnika Herzoga velik koncert v dvorani Mestne hranilnice v Radgoni. Radgončani so priredili »Glasbeni Matice« na glavnem kolodvoru, ki je bil ves v zelenju in s katerega so plapolale slovenske trobojnice, slovenes sprejem. V imenu pripravljalnega odbora sta jo pozdravila vladni komisar dr. Klobčič in novelnik ondotne posadke major Pogledič. Pred koncertom je pozdravil major Pogledič »Glasbeno Matico« s srčno dobrodošlico, nakar se je zahvalil pevovodja Dev. poudarjal, da je posebna naloga »Glasbene Matice« širiti naše prelepe narodne pesmi med narodom. Koncert je otvorilo snujoče se Radgonsko pevsko društvo; druge točke je izvajala mariborska »Glasbena Matica«. Po glavnem koncertu je bil na vrtu gostilnice »Österreichische vojaški koncert, kjer je pa nastopalo tudi radgonsko pevsko društvo in »Glasbena Matica«. Koncerta se je udeležilo nad 1000 poslušalcev. Za prenočišče nevezev in drugih gostov ter vojaške godbe so ljubezni poskrbeli častniki tamnošnje posadke z majorjem Pozledičem na čelu.

Dne 6. julija ob 8. zjutraj se je odpeljala »Glasbena Matica« in vojaška godba v Ljutomeru. S kolodvora je vila trobojica. Vlak so pričakovalo belo oblecene dekle in s cvetlicami in predstavniki bivšega Narodnega sveta. Došle je pozdravil general Mišja. Pričelo se je mnogo gostov tudi s Sp. Stajerske in s Kranjsko. V splošno presečenje je viseala v slovenskem Ljutomeru samo z občinske hiše slovenska trobojica. Ob 11. je bil na Glavnem trgu koncert »Glasbene Matice« in vojaške godbe. Prisotvovalo je mnogo občinstva iz trga in okolice ter gostov iz slovenskega Prekmurja. Popoldne je bila prva jugoslovanska dirka, o kateri smo že včeraj poročali.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

zvedel za vsak nemški poraz cel teden prej, nego so ga priznale novine. Na Dunaju so nekaj slutili. Glas na telefonu je enkrat rekel, da se slabu sliši, in da najbrže »kaka svinja« posluša. Ta svinja je bil Očenašek, ki je vse dobro slišal in je za kazen onemogočil nadaljnji razgovor, ker je stisnil žico... Dogodki so si hitro sledili. Porazi na francoski fronti so postali vsakdanje vesti — za njimi je prišel Balkan. V Pragi so se pripravljali. Vedeli so dobro, kako stvar stoji, saj je Očenašek slišal celo, ko je cesar Karl govoril s svojo ljubico v Berlinu in ji naznani svoj obisk. Ob istem času so policijski po vsej prasiški okolici in v vseh stolnih iskalci »radio - telegraf« postajajo. Niso je našli. Očenašek je imel srečo, da je slišal še zadnje obupne vesti lamentacije, zmerjanje, konec...

Prišel je 29. oktober... Pretekli meseč je cela Praga hodila gledat vrosto sobo v vili »Demartinik«, kjer je sedež Očenašek v zvezi z Dumajem in Berlinom in je ugnal oba v kozji rog.

Se mnogo drugrega zanimivega čitamo v tej knjigi o delovanju čeških bojevnikov za svobodo. Mi morebiti nismo imeli takih central, mogoče nismo imeli takega Očenaška, ki bi s smrtno nevarnostjo lovil poročila naših sovražnikov, da tako koristi domovini. Pa imeli smo tudi mi svoje delavce, ki so delali skrivači za bodočnost — zato bi bilo prav, da zbiramo te svoje spomine in iz njih sestavimo knjigo, ki bo pokazala, da nismo čakali kržen rok, da nam pada svoboda s pod neba.

Aleksij Lovrenčić:

Nastri za socializacijo izvode in izvajanje.

V lesu je našo naivolje besedivo. Imamo pokrajino, ki obstaja iz samih gozdov: celo pogori, lesne zasote in doline — sam gozd. Ta je deloma lastna veleposvojstnikov, deloma kmetov in malih kmetov. Po dolinah in ob vznožjih hribov so gozdovi bohotnežni in plodoviti. Izkorisčanje je latko in cene: visoko v hribih so gozdovi bohotnežni, izkorisčanje težavno in drago. Ce se lotimo socializiranja tega narodnega premoženja, razdelimo gozdove med kmete, oziroma med skupine delavcev. Sedanji lastniki, v kolikor so kmetie in delavci, ostanejo po možnosti na svojih tleh: posestva se jim ali okrejo ali povečajo. Treba pa bo upoštevati, da morajo biti posestva visoko v hribih primerno večja, nego ona v nižinah. Računati je treba po donesku gozdov. Kakor kapital

stvari, delavci bieli morali vseeno biti posev delavcev. Načrtovati les, ki vsebuje večino vsebnosti, vključno z vodozemjem v lesu, lesne vrste in lesnimi rezervami. Povezati rezervne na l. lesu po 3 kubične metre lesa za rezervi. — V največjih situacijah bo potreben sledbeni: Ob potrebi, ki priteka le gozdova, se vzemajo ob občini stranec gozdov v hribi. Vse posestva, oziroma vse skupine delavcev, ki so se naseljili ali jih še naseljili v gozdovih, zberemo v zadrugo, ki ima svoj sedež ob potoku v dolini, kjer se nahajajo gozdovi in začenja poljedelstvo. Zag imamo lahko takoj že v gozdovih samih, glavno veliko žaro pa mogoč na sedežu zadruge. Tu se nahaja tudi uprava z uradniki, z gozdarskimi nadzorniki, z monterji, z potovnimi učitelji, z bolniško blagajno, s šolo itd. Tu se steča pridobljeni surovi ali žagan les, od tu ga oddajamo v industrijo ali v zadržno zvezko za izvzetje. — V tabelah pojasnjujemo nazorno s številkami, kako si predstavljamo cene za les, dolibek iz njega, razdelitev med delavce, posestnike in državo.

a. b. c.
I. posestnik za les na panju pr. m² K 30— K 30— K 30—
državi 10— 10— 10—
delavci gozdarji 8— 8— 8—
socializacija 2— 2— 2—
sprava za žage 10— 15— 20—
K 60— K 65— K 70—
II. rezano blago pri 40% odpadka m² * 40— 43·30 46·60
K 100— K 108·30 K 116·60
Zagari in manipulacija blaga 13— 13— 13—
socializacija delavcev 2— 2— 2—
posestniku včetve amortizacijo 10— 10— 10—
državi 3— 3— 3—
K 128— K 136·30 K 144·60
III. na kolodvor oz. v zadrugo m² 10— 15— 20—
socializacija voznikov 2— 2— 2—
povprečna cena m² K 153·30 K 153·30
uradništvo 5—
gozdarji nadzorniki, pot. učitelji, monteri 5—
socializacija 2—
bolniška blagajna 2—
zoper nezgode 2—
posestniku 10—
državi 10—
K 189·30 K 189·30
IV. pri industrializaciji odpade 25%. . . . m² 47·30
delavci 10—
uradništvo 5—
socializacija 2—
bolniška blagajna in zoper nezgode 2—
potovniki 5—
državi 5—
delavcem dobilek 5—
m² K 270·60
V. Voznina v Zadr. Zvez
stroški v Zvez za prodajo 10— K 10—
uradništvo 5— 5—
bolniška blagajna in zoper nezgode 2— 2—
cena zdelanega blaga K 292—
cena surove rezance blaga K 211·30
ako bi Zadr. Zvez dosegla prodajno ceno 550— 400—
razdeliti se ima dobilek: K 257·40 K 188·70
na tri dele in sicer:
posestnikom 1/3 85·80 62·90
državi 1/3 85·80 62·90
delavcem vsem 1/3 85·80 62·90
Kontiranje.
L IL III. IV. V. Voznina
posestnik 30— 10— 10— 62·90 112·90
država 10— 3— 10— 62·90 85·90
delavci 8— 13— 5— 62·90 96·90
socializacija 2— 2— 2—
voznina 15— 15— 10— 40—
bolniška blagajna 2— 1— 1— 3—
zoper nezgode 2— 1— 1— 3—
provizija pri prodaji 5— 5—
odpadki 43·30 43·30
65— 71·20 53— 210·70 400—
L IL III. IV. V. Voznina
posestnik 30— 10— 10— 5— 85·80 140·80
država 10— 3— 10— 5— 85·80 113·80
delavci 8— 13— 5— 5— 85·80 141·80
socializacija 2— 2— 2—
voznina 15— 15— 10— 40—
bolniška blagajna 2— 1— 1— 4—
zoper nezgode 2— 1— 1— 4—
provizija pri prodaji 5— 5—
odpadki 43·30 47·30 90·60
65— 71·20 53— 81·20 279·40 650—

Pod I. spada manipulacija v zgorju in sprava lesa na žago. Gozdni organi nakažejo drevje, ki ga je treba posekat, gozdarji, delavci pa pazijo pri sečnji na to, da se škede kipkov mogoče najmanj napravi. Odpadki lega se zloži na kupe in gozd se po končani sečnji natancno po navodilih gozdovih organov odčisti. Delavci imajo pravico do 1/3 odpadkov, iz katerih se napravijo stejno za živino in drva za dom. Posestnik dobti za les na panju 30 kron za m², na državo odpade 10 k za m², gozdarske delavce 8 K za m², na socializacijo delavcev odpade 2 K za m², sprava za žago velja 10, odstrop 15, odzroma 20 kron za m².

Pri varčni režiji dobimo iz okroglega lesa približno 60 odstotkov rezognega blaga.

Pod II. spada rezanje blagov in manipulacija z rezanim blagom. Potovni monter ponudi delavce na žago, kako ravnat s stroji in stroški orodjem: potovnimi učitelji ponuditi delavce, kako varčno rezati, predvsem pa kako slišiti rezano blago, da se ne zadudi in da dobimo lepo kvaliteto. Delavcem za rezanje in manipulacijo je kalculirati 13 kron za m², za socializacijo 2 K za m², dobilek za posestnika žago in amortizacijo nepravilno

zvezni, delavci bieli morali vseeno biti posev delavcev. Načrtovati les, ki vsebuje večino vsebnosti, vključno z vodozemjem v lesu, lesne vrste in lesnimi rezervi. Povezati rezervne na l. lesu po 3 kubične metre lesa za rezervi. — V največjih situacijah bo potreben sledbeni: Ob potrebi, ki priteka le gozdova, se vzemajo ob občini stranec gozdov v hribi. Vse posestva, oziroma vse skupine delavcev, ki so se naseljili ali jih še naseljili v gozdovih, zberemo v zadrugo, ki ima svoj sedež ob potoku v dolini, kjer se nahajajo gozdovi in začenja poljedelstvo. Zag imamo lahko takoj že v gozdovih samih, glavno veliko žaro pa mogoč na sedežu zadruge. Tu se nahaja tudi uprava z uradniki, z gozdarskimi nadzorniki, z monterji, z potovnimi učitelji, z bolniško blagajno, s šolo itd. Tu se steča pridobljeni surovi ali žagan les, od tu ga oddajamo v industrijo ali v zadržno zvezko za izvzetje. — V tabelah pojasnjujemo nazorno s številkami, kako si predstavljamo cene za les, dolibek iz njega, razdelitev med delavce, posestnike in državo.

na in zvezode 2 krona za m², za posestnika 5 kron za m², za državo 5 kron za m², na delavce 5 kron za m².

Torever naj bodo na delavi, kjer so za delavce na razpolago zračna stanovanja, in kjer lahko dobre tudi zemlje za obdelovanje. V tovarnah izdelano blago se odpravi v zadržno zvezko, ki pritrja k cenam že 10 kron k m² za vozniško, 10 kron na m² za prodajne stroške, to je provizijo in uradništvo. 2 kroni na m² za bolniško blagajno in nezgode. Tako dobimo 292 kron 60 vin. m² kot ceno za les izdelan v tovarni in 211 K 30 vin. m² za surovo rezano blago. Zadržna zvezka proda blago po tržni ceni in razdeli dobilek na tri dele, in sicer 1/3 za posestnike, 1/3 za državo, 1/3 za vse delavce. Na ta način odpade vsaka delitev gozdov. Velika posestva (čez 1000 ha) naj se podprtajo. V naših gozdovnatih krajih bo zvladala zadovoljnost, prišlo bo blagostanje v vse kroge ljudstva, kakor mrvanje bodo znašali naši pridi ljudje premoženje skupaj in ovustila se bo misel na izseljevanje.

PREŠERNI SLOVENCI.

»Obzor« z dne 2. t. m. je priobčil o nas Slovencih članek, ki ga v naslednjem priobčujemo pridružujem si pravico, da napram njemu zavzamemo svoje stališče.

»Roko v roki bi mogli stopati Sloveni in Hrvati, ker so nam skupni interesi in imamo skupnega sovražnika. Zato bi se Slovenci in Hrvati moralii združiti v jedno falango in pod jednim vodstvom skupno delovati. To je zlasti potrebno sedaj, ko naj narod sam odločuje o svoji usodi in o svoji sredini in sami piše svojo zgodovino. To ni pisal Hrvat, to je pisal pred sedmimi leti Slovensec Mažovec v slovenskem listu »Časuc«, raspravljajo o hrvatsko-slovenski vzajemnosti. Isti Slovenec je osnažil Slovenca kot mehko in poetično dušo, katerega glavni predstavitev je bil Stanko Vraz. To je ena vrsta Slovenca. Zastopnik drugega dela naroda, njegove duše, t. j. trda praktična, na pol germanške duše, ki zre prošlosti in sedanjosti samo v uspehu, samo v dobičku. Predstavitev te duše je bil France Prešeren, da govorimo o bolj znanih možeh iz zgodovine. Teh trdih duš imamo mnogo tudi danes; germanška navlaka in stoljetno življenje z Germani je vilo Slovencem v kri oni račun, s katerim stopa po svetu German. V preteklosti smo imeli dosti dokazov za to pojmovanje odnošajev med Hrvati in Slovenci. Starčevič se je bal, da bodo nekot ostali Hrvati sami brez Slovenov — in to zaradi tega njihovega značaja. Vsled tega bodo oslabljeni jedni kakor drugi. Ko je bil 1. 1892. v Ljubljani prvi slovenski katoliški shod, so jeli snovati sveze med Hrvati in Slovenci. Starčevič se je bal, da bodo nekot ostali Hrvati sami brez Slovenov — in to zaradi tega njihovega značaja. Vsled tega bodo bili v sredini vseh vrednovani. Sloveni so bili v tem času povsem vezani s predstavitev in vodstvom hrvatskih Frankovcev. Slovenki klerikalci so vrgli v svet nekaj misli, ki so se razvijale in razvile v naši novi državi do velike moči in katere bodo bili domovini igrale veliko vlogo. To je ono krepkejše poudarjanje dela na gospodarskem polju.

Tudi prej se je pri nas delovalo na tem polju. Toda živel je se je zelo dolgo zgolj od patriotskih izrazov, ponajveč brez vsake realnosti. V času Čuvajevskega absolutizma v Hrvatski so slovenski klerikalci podpirali prijatelje absolutizma in jim kazali pot na polje dela in gospodarstva. Slovenski liberalci, sedanji demokrati, so simpatizirali z onimi Hrvati, ki so bili v najtežjih konfliktih z reakcijo. Njihova pomoč je bila bolj idealna, kakor realna. V obči lahko mirne duše trdimo, da je bila vse pomoč, ki so jo dobivali Hrvati od Slovencev v prošlosti, ako izvzamejo podporo klerikalcev Frankovcem, bolj idealna nego realna. Realen je ostal Slovenec doma. Idealna je bila slovenska pomoč vse do razpada monarhije. Nato pa je Slovenec, realist začel s svojo pomočjo, toda tu podpora je bila vsekozi v znaku Prešernove duše. Hrvat, bolj idealno raspoložen je tudi tu pojmoval vzajemnost s popolno realnostjo.

Vstopili smo v nov položaj. Nič se ni izpremenilo, samo trdi liberalni Slovenec je sprejel črto Prešernove

šiti, načrtovalo se pri tem, da ne bo potreba izzivati sporov in upotrebljievati krute realnosti.

ITALIJANI VOHUNIJO ZA NEMCE, KER SE NAS BOJE.

Londonska »Morningpost« z dne 24. junija poroča: Srbske oblasti imajo v rokah dokumente, ki dokazujojo, da so italijanske vojne oblasti posiljale podrobne poročila o številju v razmeščenju srbskih čet na Koroškem avstrijskemu vojnemu poveljništvu. V rokah imamo kopijo takega zaupnega dokumenta, ki je datiran z dne 29. maja in ki so ga Srbi našli v neki stekleničici v hiši, kjer je staloval avstrijski okrožni komandant v Celovcu. Ta dokument dokazuje kako je avstrijski poveljnik sprejemjal važna sporočila o italijanskih vojnih oblasti v obliki špijonskih poročil, poslanih, da izpopolnijo podatke o položaju srbskih čet na črti Podkoren-Radovljica-Kranj. Ta dokument obsegata tudi poročilo, ki ga je poslal italijanski poveljnik v Tržiču o položaju nove srbske divizije kakor tudi o številnosti jugoslovanskih čet na koroški fronti. — »Gazette de Lausanne« pričuje tole brzjavko, katero je poslal italijanski tiskovni urad iz Brna: »Brzjavka iz Zagreba javlja, da sta na potu dve srbski diviziji, namenjeni iz Koroške na italijansko mejo. 2000 topov, ki jih je Francija poklonila Srbiji, je nameščenih na italijanski meji.

Vsa polemika zadnjih dni se sedaj, ko so vsi napadi na JDS odbiti, končuje v današnjem »Slovencu« s psovanjem. Kakor že ves čas napadov, se ta list (ki je med zmerjanjem celo apeliral na dostolnost »Narodne tiskarne«), čutil ponovno potrebo, konstatiiral, da smo bedali in da večji neumnežev od nas sploh ni. Mi se v debato o takšnih ... osebnih naziranjih ne spuščamo, ker imamo še dovolj argumentov. Če bi jih ne imeli, bi molčali Razlika med »Slovenskim Narodom« in »Slovencem« se mora videti tudi v tem in mi bomo zanje skrbili z isto vnenom od svoje strani, kakor to dela na svoj način »Slovenec«, spremjan od »Napreja«. To nas pa ne moti, da ne bi sprejemali nadaljnih dobrovratov s primerno hvaležnostjo.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

ZRAČNA POŠTA IN TVORNICA LETAL V JUGOSLAVIJI?

LDU Bukarešta, 6. julija. (ČTU) Romunski dopisni urad poroča: Neka angleška tvrdka namerava v Novem Sadu sezidati tovarno za letala, v svrhu, da se uvede v Jugoslaviji zračna pošta.

SPORAZUM MED BOLGARI IN JUGOSLOVANI.

LDU Bukarešta. 6. julija. (ČTU) Romunski dopisni urad poroča iz Sofije: »Mir«, list nacionalne stranke, pričuje izjavo ministrskega predsednika Protića o makedonskem vprašanju in govor o možnosti sporazuma med Bolgari in Jugoslovani.

Slovenski svet.

PLZENJSKE OBČINSKE VOLITVE.

LDU Plzeni, 6. julija. (ČTU) Za županijo je bil izvoljen socijalni demokrat Ludvik Pick, nekdajni državni poslanec in član narodne skupščine. Dalje je bilo izvoljenih pet socijalnih demokratov, trije narodni socialisti, trije narodni demokrati, en pristaš češke ljudske in en zastopnik enotne nemške stranke.

NA SLOVAŠKEM.

LDU Praga, 6. julija. (ČTU) Tiskovni urad ministrstva za narodno brambo poroča: Do 4. julija so izbranile madžarske čete vse ozemlje do tistih mej, ki jih je bila določila mirovna konferenca. Umrinkajoče se čete so zapustile hudo poškodovanja državnih in zasebnih poslopja, posebno v Košicah. Naše čete so zasedle Prečov (Eperies) in Košice ter vse po Madžarih izprazneno ozemlje, navdušeno sprejete do domaćem prebivalstvu.

Mirovna konferenca.

ZOPET PROTI OGROM. ROMUNI NAJ POMAGAOJ.

LDU Pariz, 6. julija. (ČTU) Konferenca posveča večjo pozornost boliševiški nevarnosti, ki grozi z Ogrsko. Izdala bo razglas, da se bodo Francija, Anglija, Amerika in Italija odločile za resen korak proti boliševikom. Ta korak bo značil konec Kunovega gospodarstva. Najprej bodo pozvali budimpeštansko vlado, naj prostovoljno odstoni, da napravi prostor vladi, ki bi bila prosto izvoljena iz vseh strank: če bi Bela Kun teza ne storil in hotel svoje stališče braniti z oboroženo silo, bodo alijanci segli po vojaški pomoci in pozvali Romunsko, da maršira proti Budimpešti. Pripravljenost romunske armade je toliko, da je upati na dober uspeh, ker šteje romunska armada do zanesljivih sporočil 700.000 mož.

KAKO DOLGO NEMČIJA NE SME V ZVEZO NARODOV.

LDU Amsterdam, 4. julija. (ČTU) Zaknaselj. Reuterjev urad poroča o seji spodnje zbornice z dne 3. julija: Polnoštivo zbrani poslanci so ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeju pri njegovem vstopu v dvoranu vredili burne ovacije. Lloyd George je predložil dolčbe mirovne pogodbe in poddarjal krvivo Nemčije. Izvajal je: Mirovna pogoda namerava Nemčijo

prisiliti, da kolikor mogoče popravi, kar je zakrivila in povrne škodo, ki jo je povzročila, ter pokazati Nemčiji, kaj vse se ima zahvaliti svojim častiljepnim vladarjem in politikom. — Ministrski predsednik je nato pojasnil, da bo Francije in naglašal potrebo nenege podpiranja v primeru, da jo zoper kdo napade. Ako mora zveza narodov preprečiti novo vojno, potem ima pravico do obstanka. Govornik je nato pojasnil, zakaj se Nemčija začasno izključi iz zvezne narodov. Ako Nemčija dokaže, da je kravna vojna izteznila in da je popolnoma očiščena in tako uvidi, da je bila njen politika v zadnjih 50. letih popolnoma zgrešena in velika napaka, potem je vreden član zvezne narodov. — Govornik je nadalje razlagal vlogo, ki jo je Anglija imela v svetovni vojni in je del, da je britanska država v vojni postavila 7.700.000 mož in da je utrpela 3 milijone izgub. Brez sodelovanja Anglije bi se vojna za zavezničke izjalovila že po šestih mesecih. Vloga Velike Britanije je isen dokaz za to, kaj vse zmore država, čeje prebivalstvo več za kaj gre in več, kaj hoče.

NADALJNA POGAJANJA Z NEMČIJO.

LDU New York, 6. julija. (ČTU) Telegrafenkompanie javlja iz Pariza: V konferenčni krogli smatrajo, da bo Tittoni vodil čisto drugačno politiko, kakor Sonnino. Menijo, da bo Tittoni v dalmatinskom in iadranskem vorašanju nekaj popustil, da se bo pri tem držal londonskega pakta, da bo morda tudi pripravil, zadovoljiti se z drugimi kompenzacijami. Tittoni bo sicer Reko na podlagi prava samoodločbe zahteval za Italijo, vendar pa se eventualno zadovoljil s priznanjem v Sredozemskem morju in v Mali Aziji, potem pa Reko in drugo ozemlje prepustil Jugoslovom. V francoških političnih kroglih se boje, da ne bi ta priznanja v Mali Aziji in v Afriki ne šla v glavnem na stroške Francije in da ne bi Italija v prvi vrsti zahtevala Djibutija. Poleg tega je mogoče, da se sklene dogovor med Italijo in Francijo, keremu bi se morda pridružila tudi Španija, tako, da bi nastala v Sredozemskem morju latinski blok, ki bi šel francoškim aspiracijam boli na roko, kakor dogovori z Angleško.

OKUPIRANO PORENJE.

LDU Pariz, 6. julija. (ČTU) Izjava Lloyd Georgeja, da so se domenil o, predsednik Wilson in Clemenceau, da se določijo letni okupacijski stroški za rensko ozemlje z 240 milijoni mark, je med delegati ameriške mirovne delegacije zbulila veliko osplost. Lansing je izjavil, da o takem dogovoru ni vedel doslej ničesar in da je preverjen, da tudi nikomur drugemu pri ameriškem uradu za zunanje posle ni o tem nič znano.

DRUGA MIROVNA POGODBA.

LDU St. Germain, 7. julija. (ČTU) Iz New York Heralda poroča, da je bila nemško - avstrijska mirovna pogodba v nedeljo izgotovljena in da bo iutri izročena brez posebnih formalnosti. Avstriji bodo dobili 14dnevni rok za odgovor. — Tittoni se pogaja z delegatom Withejem o kompenzacijah glede kolonij. — Kitajski delegati bodo podpisali skupno z drugimi delegati nemško - avstrijsko mirovno pogodbo, da bodo na ta način lažje postali člani zvezne narodov.

SPREMEMBE MIROVNE POGODEBE Z AVSTRIJO.

LDU Curihi, 7. julija. (ČTU) Zastopnik švicarske brzjavne agencije v Parizu poroča, da je bila nemško - avstrijska mirovna pogodba vseh italijanskih lukah izbruhnila generalna stavka v znamenje solidarnosti s tržaškimi mornarji, katerim so bile odklonjene zahteve po povečanju mež. Kakor poroča »Avanti«, je pritakalo stavke kovinarjev v Milianu in v okolici. Tudi v soboto so bile v različnih mestih manifestacije proti draginji živil. Za teh nemirov je bilo 20 ljudi ranjenih, 1 oseba pa je mrtva.

nastopal le proti takim elementom, ki so se pri prejšnjih invazijah nemških tolpi zločinsko zagredili, ki so ropali in plenili. Iz takih elementov se sestavlja najbrže večji del onih besuncev, ki so prostovoljno iz strahu pred posledicami radi svojega prejšnjega brezobzirnega ravnanja poiskali rešitev v berni, kajti gola izmisljotina je, da bi bil kdo izmed prebivalcev, kakor prav gornje poročilo, izgnan z domače grude.

MIROVNA POGODBA Z ITALIJOM.

LDU Berolin, 6. julija. (ČTU) »Vossische Zeitung« poroča iz Lugana: Italijanski ministrski svet se je v netek bavil z razmotrjevanjem ozemeljskih zahtev Italije. Ministrski predsednik Nitti je povedal, da se je Tittoni kot predsednik Italijanske mirovne delegacije domenil z drugimi člani delegacije, da se vse italijanske zahteve glede ozemlja spreimejo v mirovno pogodbo, ki se bo sklenila z Nemško Avstrijo.

Italija.

AMERIŠKA SODBA O LAŠKI POLITIKI.

LDU New York, 6. julija. (ČTU) Telegrafenkompanie javlja iz Pariza: V konferenčni krogli smatrajo, da bo Tittoni vodil čisto drugačno politiko, kakor Sonnino. Menijo, da bo Tittoni v dalmatinskom in iadranskem vorašanju nekaj popustil, da se bo pri tem držal londonskega pakta, da bo morda tudi pripravil, zadovoljiti se z drugimi kompenzacijami. Tittoni bo sicer Reko na podlagi prava samoodločbe zahteval za Italijo, vendar pa se eventualno zadovoljil s priznanjem v Sredozemskem morju in v Mali Aziji, potem pa Reko in drugo ozemlje prepustil Jugoslovom. V francoških političnih kroglih se boje, da ne bi ta priznanja v Mali Aziji in v Afriki ne šla v glavnem na stroške Francije in da ne bi Italija v prvi vrsti zahtevala Djibutija. Poleg tega je mogoče, da se sklene dogovor med Italijo in Francijo, keremu bi se morda pridružila tudi Španija, tako, da bi nastala v Sredozemskem morju latinski blok, ki bi šel francoškim aspiracijam boli na roko, kakor dogovori z Angleško.

DOGODOK NA REKI.

LDU St. Germain, 6. julija. (ČTU) »Tempo« piše: Italijanski list objavlja podrobnosti o obžalovanju vrednem dogodu, ki je dan 2. julija na Reki dovedel do sodelovanja med italijanskim prebivalstvom in nekaterimi francoškimi vojaki in mornarji. Po italijanskem poročilu sta dva francoška vojaka drenažna ženskama odtrgala italijanski kardi, nato so izbruhnil nemiri. Italijansko časopisje porabila te dogodke in zahtevala odhod francoških čet z Reke. Francoški ministrstvo za mornarico še ni prejelo nobenih osebnih poročil o tem dogodaju.

LDU Berolin, 7. julija. (ČTU) »Londoner« iz Lugana: V Rimu so priredili nacionalisti snoč protestno zborovanje proti ministrstvu Nitti. Zborovanja se je udeležilo tudi več sto častnikov in vojnih poškodovanec. Ke je neki govornik omenil dogodek na Reki, so začeli zborovati kritici: »Doli s Francijo!« Po več krajih v Italiji je prišlo do pobojev med francoškimi in italijanskimi vojaki. »Perseveranza« javlja, da je moral v Genovi oddelek francoških vojakov pobegniti pod zaščito karabinjerjev na ladji.

STAVKE V ITALIJI.

LDU Milan, 6. julija. (ČTU) »Popolo d' Italia« piše, da bo bržkone v vseh italijanskih lukah izbruhnila generalna stavka v znamenje solidarnosti s tržaškimi mornarji, katerim so bile odklonjene zahteve po povečanju mež. Kakor poroča »Avanti«, je pritakalo stavke kovinarjev v Milianu in v okolici. Tudi v soboto so bile v različnih mestih manifestacije proti draginji živil. Za teh nemirov je bilo 20 ljudi ranjenih, 1 oseba pa je mrtva.

DEMONSTRATIVNA STAVKA V CELI ITALII.

LDU Berolin, 7. julija. (ČTU) »Vossische Zeitung« poroča iz Lugana: da je vodilni svet italijanske delavske zveze sklenil, izvesti dne 20. julija 48urno stavko v celi Italiji.

IZGREDI V FIRENCI.

LDU St. Germain, 7. julija. (ČTU) Iz Rima poroča »New York Herald«, da so v Firenci nastali veliki protidržavni izgredi, pri katerih je vojaško streličje na množično.

O možnosti okupacije Tridentsa v septembri 1917. razpravljajo nekateri laški listi, trdeč, da je bil takrat pri prvi armadi s pomočjo slovenskega častnika dr. Pivkova napravljen natančen načrt za omenjeno okupacijo. Izvršitev pa se je izjalovila vsed obotavljana ali nesposobnosti poveljnika. Laški zahtevajo, da se ta zadeva natančno preišče in dožene, zato se ni smagnošno dokončalo prebitje pri Carsnu, o katerem je reklo avstrijsko uradno vojno poročilo, da bi bilo imelo v službu uspeha nedogledne poledice. Odstavljen je bil radi Carskog službenega generala Zucchelli. To omenjammo tudi radi tega, da se vidi, kako so tudi Slovenci sodelovali pri porušenju Avstro-Ogrske. Laška nerodnost je krv, da se ni posrečila okupacija Tridentsa v septembri 1917. po dr. Pivkovih informacijah. Ako bi bil načrt uspel, bi se bil pospešil raspad monarhije in manjšo po zaščiti slovenskega častnika! Z dr. Pivkovim slučajem je načelno evropski

česa opotovana laška trditve, da smo Slovenci kar goreli za Avstrijo in da smo bili stražni sovražniki Italije.

Sodržni Sokol priredi v soboto 12. in nedeljo 13. julija pevski večer v Štrbenkovi dvorani. Na sporednu so moiki in mešani zbor ter soli. V soboto začetek ob 20%, v nedeljo ob 17. ur.

Odbor.

Ljubljanski Sokol se udeleži v krovu prireditve bratovških društev v Notranjih Goricah in na Brezovici, nedeljo dne 13. t. m. Odhod na Brezovico z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 1 uri in 16 m popoldne iz južnega kolodvora. Na Brezovici javna telovadba, po javni telovadbi odhod v Ljubljano. Žbirališče ob 12.30 na južnem kolodvoru. Bratje in sestre ter prijatelji so udeležili se tega zleta polnoštivno. Pokažimo mlademu društvu, vemo ceniti njegovo delo. — Vadični zbor »Ljubljanskega Sokola«.

Pršnja! — Vse brate Sokole, ki so pred vojno telovadili pri šolskem naraščaju ljubljanskega »Sokola« in so sedaj uvrščeni v članske vrste po raznih šolskih društvih, prosto, da podarijo, posodijo ali po zmerni ceni prajo svoje naraščajske čepice; čepice naši se oddajo do sobote 12. t. m. v zvezni sobi v Narodnem domu I. nadstropje med uradnimi urami od 5.—7. zvečer.

Na Brezovici pri Ljubljani se je dan ustanovilo sokolsko društvo. Koliko dela in truda je zahtevalo to čin. Koliko dela še čaka društvo v prihodnosti, da se približa velikemu cilju - sokolskemu. Tega se zaveda mlado društvo v polni meri. Zato hoče proslaviti dan svoje ustanovitve z delom; s sokolskim delom. V ta namen priredi v nedeljo dne 13. t. m. popoldne javno telovadbo na Brezovici. »Ljubljanski Sokol«, z ženskim odsekom se bo korporativno v krovu udeležil te proslave ter bo sodeloval pri javni telovadbi. Natančnejše gled v oklicu. Bratje in sestre, prijatelji Sokolstva - pokažimo mlademu društvu, da znamo ceniti njegovo dosejanje delo, okreplimo ga pa tudi za borbo v prihodnosti. Dokazimo mu, da smo še njeni, da hočemo delati skupno za dosegove velikih ciljev. — Zato je naša dolžnost, da posečimo v kolikor mogoče velikem števil

ške kuhinje v Mariboru, Celju, Kranju in Novem mestu ter za stradajočo deco v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju ob Savi, na Jesenicah - Savi, v Tržiču, daje društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v skupnem znesku 64.000 kron. Za nakup obleke, perila in obuvanja siromašni deci se je izdalo 73.617 K 23 vin — Stroški za preskrbo in spremstvo stradajočih otrok, ki jih je odbor poslal na Hrvatsko so skupno 4692 K 88 v. Skupni izdatki so torej 142.810 K 11 vin. — Prebitek znaša 111.268 K 71 v. Od te vsote je plačati še račun tvekne Peter Kozina & Komp. za obuvanja, ki jih je društvo poslalo v Srbijsko-Razun 1782 parov ženskih čevljev, 593 parov dekliških čevljev je naš odbor poslal v Beograd 51 zabejove obleke, perila in drugih predmetov v skupni vrednosti 126.370 K. Po tri zabeje raznega blaga smo poslali v Šabec in Valjevo v skupni vrednosti 35.000 K. — Ga-predsednica in g. tajnik se zahvalita imenom celega odbora ge blagajnici za njeno ravno tako ogromno, kakor vestno in požrtvovano delo v prid javnega blagra. Vse račune je pregledal tajnik in jih našel v najlepšem redu. — To poročilo naj dokazuje, da je odbor vestno izpolnil svoje dolžnosti in želeti je, da bi tudi v nadaljevanju ne pozabilo je podpirati v prid naši deci. — Žal, da časopisi — radi pomanjkanja papirja — niso mogli objavljati prispevke občinstva in podrobnega delovanja tega odbora.

»Klub Beogradskih Maturanata« prispe v Ljubljano dne 19. julija zvezčer Izletniki si bodo ogledali mesto in okolico in priredili koncert. Poleg tega namenljajo poseti Bled, Kranj, Kamnik in Vrhniko. Poslove se 24. julija zutraj in nadaljujejo svoje potovanje proti Karlovemu. Za dostojen sprejem poskrbi odbor, sestavljen iz profesorjev in dijashčev pod pokroviteljstvom dr. Tavčarjeve in dr. Brejčeve.

O vtičnih na potu po Sloveniji poroča gdž. Jela Lazarevićeva v beogradski »Demokratiji« dne 5. junija. Med drugim piše: »Divna si Slovenija! Bog ti je dal rajske kraje, a tvojemu narodu veliko dušo in vitežki duh... Tvoji so sinovi iskreni, pobožni, pošteni na polju, na planini, na jezeru, v vasi, v mestu srečavali smo stare in mlade, bogate in siromašne in tudi oni so po svojem odličnem značaju nepresiljeni in dobri, oni so mehke in plemenite duše, ki ljubi one, ki jih ljubijo. Imajo nas Srbe radi, ker dobro poznajo naše muke in naše trpljenje. V Sloveniji je veliko število kulturnih in narodnih delavcev. Prelivstvo je v splošnem na visoki stopnji naobrazbe in kulture. Analfabeti so le redka prikazan in vaško prebivalstvo dela na človeka vtič malomeščanov... Za Beograd in Srbijo se vsi zamajmo in kažejo bratsko ljubezen. Divna si dežela slovenska, ker tvoji sinovi so sinovi bodočnosti... Gospa Tavčarjeva je redka ženska pojava. Spoštovana, dostopna, velikodušna, nežna, simpatična in polna globokega rodoljuba. Na teh svojih vrlinah snuje ona svoje društveno delovanje. Zato je njenime spoštovan in cenjen... Slovenski narod lahko zre v svoji pošteni ženi največjo garancijo in prvi pogoj za svoj preporod in lepo bodočnost. Na celem potovanju smo videli in se prepričali, da so Slovenci krasen narod ali uverjeni smo, da je k. temu največ pripravljena velika moralna višina, na kateri se nahaja slovenska žena.«

V vojsko kraljestva SHS je bilo dosedaj sprejetih 1629 častnikov in sicer 1516 pri armadi in 113 pri mornarici. Častniki se tudi nadalje sprejemajo. Rok za zadnje prijave je določen do 30. avgusta.

Čehoslovaki v ameriški armadi. Odpolane Ameriške Čehoslovake v Pragi je na nekem zborovanju izjavil, da se borilo v ameriški armadi 50.000 Čehoslovakov, od katerih je padlo 10.000 na francoskih bojiščih za svoj domovine.

Odhod odličnega gosta. V četrtek zapusti Ljubljano g. kapitan Cajori, zastopnik ameriške misije za prehrano, ki je po naročilu te misije v Sloveniji zasnoval akcijo za otroke. Za to akcijo so dale Zdravstveno državo Severne Amerike brezplačno na razpolago večje množino raznih tečnih živil, kakor kaka, riža, kondenziranega mleka, sladkorja itd. Gospod kapitan Cajori si je za akcijo v Sloveniji stekel velike zasluge; njegovemu nesobičnemu trudu in prizadevanju se imamo zlasti zahvaliti, da se bo ta akcija, ki je izredno važnosti za našo vsegd dolgotrajno pomaganja v vojni izstradano in izmučeno dečko, tudi še naslednje mesece nadaljevala. Slovenija se bo ljubznevnega kapitana Cajorja vedno hvaležno spomnila.

Iz Hrastnika. Deželna vlada je torek v zadnjem seji pristala saj deloma na zahteve poduradnikov in pažnikov trboveljskih prenogokopov. Dolgo je trajalo, predno je prišlo do tega. Proslili smo na vse strani, pošljali deputacije itd. Mnogi izmed nas so jeli dvomiti, da vlada resno vpošteva naše zahteve, dali smo uvidevajoč težak položaj države, četudi smo izkazali svoje dolžnosti, četudi

tedne je zato mnogo omahljivih tovaršev uskočilo iz naše organizacije in s demokratom. Pa tudi to ni nič pomagalo. Sele, ko so se narodni hrastnički tovariši obrnili naravnost na vodstvo JDS v Ljubljani, je ta započela energično akcijo v naš prilog in po svojem nasopniku v vladu, podpredsednik dr. Žerjavu dosegla uspehe, ki nam jih »Sloveni« danes naznamo, in ki smo jih že pred nekaj dnevi napovedovali. Tovariši, videli smo sedaj, kje imamo prijatelje in po tem se hočemo ravnat! Paznik.

»Jugoslovenski omladinski klub« poziva Iva Žmaga v Vladislava Fabjančiča, da mu takoj sporočita svoj naslov. Pisma je poslati klubu, ki se zasečno nahaja v Kragujevcu.

Radi poverenje 30 milijonov. V Dubrovniku so zaprli več uglednih mescanov, ki so svojočasno prejeli od avstrijskih oblasti 30 milijonov, a jih niso izročili našim oblastem, kakor bi to moral storiti.

Izdajnik Tkačec na svobodi? Kako poroča »Murska Straža«, namenjajo znanega renegata nadporočnika Viljema Tkačca, ki je sprva kot plačavec nacionalistične madžarske vlade, kasneje pa kot komisar madžarske vlade sovjeta zagrešal težka nasilista na našem prebivalstvu v Prekmurju, izpuštili iz zapora. Tkačec je prve dni meseča junija utekel v Nemško Avstrijo ter vzel sabo 1 milijon državnega denarja. Ker so ga Avstriji nemaravali izročiti Kuhnovi vladu, jo je popiral na jugoslovanska tla, kjer so ga zaprli. Mož je bil v zadnjem času zatvoren, kakor čujoči, v Ljubljani. Te dni so ga baje odpolali v Zagreb, kamor pa baje ni prispel, ker je med eskorto utekel. Koliko resnice je na tej vesti ne vemo, vsekakor pa je treba, da se stvar temeljito pojasni.

Navodilo za cvetični dan. Kot navodilo, kako je prirejati cvetične dneve, naj služijo sledeči praktični podatki. V vsakem kraju naj se osnuje odbor žen, deklet in mož brez razločke preprtičanj. Na prvi sestanek naj jih pozove župan ali župnik ali kak drug ugleden mož dolične občine (nadučitelj, trgovec, uradnik, jurist a. p.). Na sestanku se odbor popolni z ženami in možmi po nasvetu prisotnih tako, da so zastopane vse stranke in vsi sloji. Celotni odbor izvoli načelnika ali načelnico ter blagajniku. Nato se povabi na sodelovanje čim več deklet (gospodinj), ki se zbero dne 12. t. m. ob 8. 9. zutraj v osrednji pisarni (na županstvu ali v župnišču ali v šoli), kjer dobre legitimitete, da so pooblašcene pobrati prostovoljne prispevke in darila na korist našim invalidom. Dekleta (gospodinje) prinesejo s seboj v koših cvetlice. »Za invalida!« Nato gredo na ulice in po hišah prodajat cvetlice; skupila mečejo kupci sami v steklenice. Kadarkje steklenica polna, se nabiralka vrne v osrednjo pisarno. Tam steklenici odvijejo dno, prestrejejo denar ter zapisejo vsto poleg nabirkaljnega imena. Sodelujoče dame in gospodje sortirajo bankovce, drobj in znake (vedno po sto komadov v eni snopič ali zavoj). Po odbitku morebitnih stroškov je poslati skupni skupiček na naslov: Oddelek za socijalno skrbstvo (za vojne invalide) v Ljubljano.

Kino Ideal predvaja danes prvič ujedljiveni Artur Schnitzlerjev igrokaz »Ljubimka«, ki je ljubljanskemu gledališčemu občinstvu dobro znan iz predvojne sezone in je eno izmed najboljših del omenjenega avtorja. V glavnih vlogah nastopajo Valdemar Psilander, Holger Reenberg in Ivan Fritz - Petersen. Poleg tega kratka veseločka. Predstave kot po navadi ob 4., pol 6. 7. in pol 9. zvečer. Ni za mladino. — Kino Ideal.

Kultura.

V proslavo godu Njega Veličanstva kralja Petra priredi Glasbena Matica v soboto, 12. julija na korist vojnim invadidom dobrodelni koncert v Unionski dvorani.

Vaja orkestralnega društva »Glasbene Matice« se vrši v sredo 9. t. m. ob 20. uri v gostini »Novi svet« (Prešernova soba). Vabijo se vsi člani in prijatelji športa. — Pripravljalni odbor.

Prvi zbor jugoslavenskih akademika v Splitu. »Savez Jugoslavenskih Akademikov Klubova za Dalmacijo« saživlje mjeseca augusta ove godine prvi zbor svih sveučilištaraca Jugoslavije, na kojem će se utemeljiti »Centralni Savez Jugoslavenskih akademika« s sedeštem v Beogradu, i osim toga raspravljati još neka važna pitanja. Dalmatinski SJAK se več obraća upravi Splitkoj za konak i hranu sjemeništa, za nekoliko stotina študienta. Obratilo se je več i imučinim obiteljima i korporacijama za hranu in naravi, tako da će nekoliko stotina akademika sprovesti na način Jadranu kratek ljetni sezono od 15 do 20 dana i to besplatno. Osim toga se je Savez obratio gosp. ministru Pribičeviću, da tom prigodom daje besplatni put akademikima i akademikarkama, tako da bi bez troškova došao veliki broj naših akademika omisljene na ovu našu obalu plavog Jadranu, za kojom se prekomorski protivnik bio pôlakom. Želja je »Saveza JAK« da bi došlo še več broj akademika iz Srbije i Slovenije, da se bolje upoznamo i da se nekako odružimo braći našeg jugoslavenskog Prijemonta, koja su več napisala za ovoga gata, koji je naša donacija Viskokoščenje čitavog našega naroda triju imena i triju vjera, ali

tedne je zato mnogo omahljivih tovaršev uskočilo iz naše organizacije in s demokratom. Pa tudi to ni nič pomagalo. Sele, ko so se narodni hrastnički tovariši obrnili naravnost na vodstvo JDS v Ljubljani, je ta započela energično akcijo v naš prilog in po svojem nasopniku v vladu, podpredsednik dr. Žerjavu dosegla uspehe, ki nam jih »Sloveni« danes naznamo, in ki smo jih že pred nekaj dnevi napovedovali. Tovariši, videli smo sedaj, kje imamo prijatelje in po tem se hočemo ravnat! Paznik.

Fr. Tratnik: 10 ribe »Ljubljana«. V založbi »Umetniške propagande« izšlo je te dneve 10 ribe Fr. Tratnikove »Ljubljane« v obliki razglednic. Kakor, da ne bi bilo izjemnih sedanjih časov, je edicija tako iz strani umetnika, kakor založništva popolna in najboljša od vsega, kar je do danes na tem polju prišlo. Tratnikova risba, polne umet-

nosti, odpirajo nam v dovršenih reprodukcijah na krasnem kartonu češče naše prestolice in jasno govorijo o lepoti Tratnikovih originalov. Posumno »Senti peterki« nasipce, »Pri frančiškanom mostu« in Semeniški portal so kabinetni kosti pokrajinskih rib. Nehote sili v ospredje želja, naj bi izšlo kmalu tudi v obliki velikih ponatisov v vsej slovenijski umetnosti in posebnosti naše lepe Ljubljane. Cena serije 10 razglednic 6 K.

Gospodarstvo.

Indeks posredovalnic slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmejo se: 2 knjigovodja, 3 potniki, 12 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika zeleniške stroke, 1 pomočnik modne in galerijske stroke, 2 kontoristinji, 3 prodajalci, 1 učenec, 3 učenke — Službe iščejo: 3 kontoristi, 4 poslovodje, 3 potniki, 6 skladniščnikov, 26 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov zeleniške stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 16 pomočnikov špecijske stroke, 2 pomočnika modne in galerijske stroke, 15 kontoristinji, 10 blagajničar, 30 prodajalci, 4 učenci in 3 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti malo odškodnini. — G. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega, osobja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančnejše ustrezeti.

O čekovnem prometu. Kdo ima pričakovnem uradu račun, razpolaga s svojo imovino lahko s skupnimi, trajnimi, blagajniškimi čeki itd. S čeki se pa imovina vedno zmanjšuje. Zato mora lastnik računa skrbeti, da ima vedno nekaj imovine, s katero lahko razpolaga. Kako to napravi? Najlažje in najpriprostejše je to s položnico. Položnica je dandanes že tako udomačena med Slovencami, da je ni treba več popisovati. Saj se dandanes plačujejo n. pr. davki že skoro brez izjemne same s položnico. — Ravno tako tudi naročnina za različne časopise. Seveda je to tudi za upravnosti najprijročnejše. Ni treba drugega, ko priložiti časopisom ali rezervi položnico in naročnik ve takoj, kaj pomeni položnica. Isto velja za davkarije! Davkarija izpolni sama položnico in jih razpoložje davkoplačevalcem. — Temu primerno je urediti tudi njih imenovanja in plačilo. Vse potreбne korake bodo novo društvo sporazumno s tovariški mi društvi v Celju in Ljubljani podvzelo. Na zborovanju se je nadalje soglasno sklenilo, da se Mariborski tovariški pridružijo znani resoluciji Celjskega društva odvetniških in notarskih uradnikov z istimi zahtevami in predlogi in da se te resolucije odprelije odvetniškim in notarskim zbornicam ter odvetniški zvezi. Društvo je prepričano, da mu bodo zlasti v tem času svedovnih preobratov, ko se ustanavlja nove države, ko se vredinjuje posamezni narodi, ko iščejo zaščite in uspehov vsi slovi v njih stanovskih organizacijah — pristopili brez izjeme vse odvetniški in notarski uradniki in uradnice, včetveši kandidate kot redni, odvetniki in notarji pa kot podporni in ustanovni člani po celom okrožju Mariborskog sodnega okraja. — V pripravljalni odbor iz izvoljeni: Pisarnovodje Dragotin Gilčvert (pisarna dr. Rosina), Franjo Moreš (pisarna dr. Rapoc) in Franjo Moškon (pisarna dr. Sernec), ki sprejemajo priglase ter dejajo vsa potrebna pojasnila.

Jedna večje i jednog idéala. Tko od akademika in akademickarke želi prisustvovati zboru, neka se što prije posmeno javi: »Savezu Jugoslovanskih Akademikov Klubova Split, Bosanski ul. 1, dalji reflektira na besplatni boravak ili dolazi na svoje troške.«

Odvetniški in notarski uradniki v Mariboru so imeli dne 18. junija 1919 stanovsko zborovanje, kjer so soglasno sklenili ustanovitev lastnega društva odvetniških in notarskih uradnikov za celo mariborsko sodno okrožje s sedežem v Mariboru. Narodni preobrat v Mariboru je pokazal potrebo, da se organizira v tem mestu tudi ta stan ter intenzivno sodeluje povsod, kjer se do sedaj po večini nastopali številni nemški tovariši, ki pa se nikdar niso hoteli pridružiti našim stanovskim društvom, inarveč so se po svoje organizirali z njih tovariši po Gradcu in Dunaju. Odkar je uveden nov civilno-pravni izvršilni red in zlasti, odkar je raztegnjeno sodno zastopanje v smislu § 31 c pr. r. tudi na v to vspomljeno, da se ustrojeno pisarnovodje za ustrojno poslovanje in izvršilni red v zlasti postopoma razlikuje od vrednosti v splošnem. — Raztegnjeno sodno zastopanje v smislu § 31 c pr. r. tudi na v to vspomljeno, da se ustrojeno poslovanje in izvršilni red v zlasti postopoma razlikuje od vrednosti v splošnem.

Obveznički in notarski uradniki v Mariboru so imeli dne 18. junija 1919 stanovsko zborovanje, kjer so soglasno sklenili ustanovitev lastnega društva odvetniških in notarskih uradnikov za celo mariborsko sodno okrožje s sedežem v Mariboru. Narodni preobrat v Mariboru je pokazal potrebo, da se organizira v tem mestu tudi ta stan ter intenzivno sodeluje povsod, kjer se do sedaj po večini nastopali številni nemški tovariši, ki pa se nikdar niso hoteli pridružiti našim stanovskim društvom, inarveč so se po svoje organizirali z njih tovariši po Gradcu in Dunaju. Odkar je uveden nov civilno-pravni izvršilni red in zlasti, odkar je raztegnjeno sodno zastopanje v smislu § 31 c pr. r. tudi na v to vspomljeno, da se ustrojeno poslovanje in izvršilni red v zlasti postopoma razlikuje od vrednosti v splošnem.

Obveznički in notarski uradniki v Mariboru so imeli dne 18. junija 1919 stanovsko zborovanje, kjer so soglasno sklenili ustanovitev lastnega društva odvetniških in notarskih uradnikov za celo mariborsko sodno okrožje s sedežem v Mariboru. Narodni preobrat v Mariboru je pokazal potrebo, da se organizira v tem mestu tudi ta stan ter intenzivno sodeluje povsod, kjer se do sedaj po večini nastopali številni nemški tovariši, ki pa se nikdar niso hoteli pridružiti našim stanovskim društvom, inarveč so se po svoje organizirali z njih tovariši po Gradcu in Dunaju. Odkar je uveden nov civilno-pravni izvršilni red in zlasti, odkar je raztegnjeno sodno zastopanje v smislu § 31 c pr. r. tudi na v to vspomljeno, da se ustrojeno poslovanje in izvršilni red v zlasti postopoma razlikuje od vrednosti v splošnem.

Obveznički in notarski uradniki v Mariboru so imeli dne 18. junija 1919 stanovsko zborovanje, kjer so soglasno sklenili ustanovitev lastnega društva odvetniških in notarskih uradnikov za cel

Zopravila Žepnih ur, zlatnine in srebrnine sprejme F. Čuden Sin — nasproti glavne pošte v Ljubljani. Točna in solidna izvršitev. 5531

Tesarji kakor tudi več učencev se sprejme proti dobremu plačilu v trajno delo. Anton Steinzer, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jernaova ulica št. 13. 4844

Kuharica ki umě samostojno kuhati (dobra, fina meščanska kuhinja) in dekleta za vse hišne posle se sprejmeta takoj. Plače prva 150 K, druga 50 K in obe popolno oskrbo. Izkazati se je z izpravev. Potni stroški se povrnejo, ako ostane v službi vsaj eno leto. Naslov pove upravnost "Slovenskega Naroda". 6513

Star Štedilnik se kupi takoj. Naslov pove upravnost "Slovenskega Naroda". 6702

Dobrodočna gostilna se vzame v našem ali trgu v Sloveniji. Ponudbe na upravnost "Slovenskega Naroda" pod "Gostilna". 6701

Bilance zmožen knjigovodja slovenskega sistema se proda na Dunaju. Fr. Mulec, Ljubljana, Gradišče štev. 8. 6716

Pozor! Imam v zalogi 8 wagonov ovsja, 20 wagonov koruze, 7 wagonov rižola, 4 vase pšenice, poluirug wagon aidove kaše, 1 wagon sirk za mete. Milivoj Topolič, agentura Sjever v Hrvatskem. 6697

Amaterij-fotografi dobe sveže plošče vseh velikosti, nadalje papirje in fotokemikalije. Narocila po poštnem povzetju se z obratno postro rešujejo. Drogerija in fotomaniufaktura Sanitas, Celje. 6621

Sanatorij „Mirni dom“ je spet odprt in sprejema bolnike vseh vist, kakor tudi okrepčanja potrebne. Zdravljenje, tudi izvrstna hrana pri zmernih cenah. Pojasnila daje lastnik in vodja dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kunguta pri Mariboru. 6491

Konjak Za osialeve vsled starosti, proti slabostim v želodu in proti gubitku telesne moči, je star vinski konjak pravo ozivljenje. Razpošilja dve pol litrski steklenici, franko pakovanje, za 60 K. 5848

Benedikt Herti, graščak na graščini Golici pri Konjicah. Štajersko.

Iščem boljšo sobarico za pošteno hišo v Beogradu in eno devoko za hišni posel za Staro Pazovo, Srem, Slavonija. Plača in obiskra dobra. Obrniti se je na gospo Sofijo Dr. Simonović, Ruma, Srem, Slavonija. 6695

POZOR! Žitne odpadke, dobra piča za perutino in drugo živilo razpošilja po povzetju z vrčem vred po 75 kg postavljen na kolodvor v Celju po K. 50. vrča umetni in valčni mlin Josip Kürbisch, Celje. 6640

Zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so izrazili sočutje ob smrti pospoda

Matije Sevnika sodn. nadofit. v pokoju

In ga spremljali k zadnjemu počitku, osobito preč duhovščini, sodniji, požarni brambi, pevskemu društvu, Vrantska Vila ter gospodu nadučitelju Ivanu Kramarju za poslovilne besede ob grobu

Vrantsko, dne 5. julija 1919.

Žalujoči ostali.

Slike kralja Petra

v velikosti 47×65 cm priporoča

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Cena v knjigarni K 15., v trdem ovoju po pošti K 18.-20.

JAJCA

jajca za čaj (temno rumena) 85 v. lajaca (čez 50 g težka) 80 v. lajaca 70 v. Plavci (Schwimmer) in umazana 60 v. en komad, se prodajo v originalnih zaboljih pri EM. SUPPANU v Rogatu, Slovensko Štajersko. 5919

Dobro vino leta 1918

okoli 20 polčetrinjakov imam naprodaj. Sode je poslati naprej. Karol Kaspar, Vinogradalk, Ptuj. 6729

Paradnog kočijaša

traži za odmah tvrdka D'Elia i Holjević, Zagreb, Preradovićeva ulica 32. Ponudba valja slati na gornji naslov. 6730

Kupi se

dobro ohranjena kokosova prepoga za predstobo ter bel umivalnik. Kje, pove upravnost "Slovenskega Naroda". 6717

Bančni uradnik

išči sobo pri boljši družini s prostim vodom, če le mogoče tudi s hranom. Naslov pove upravnost "Slovenskega Naroda". 6719

2 milijona kos

iz prve čehoslovaške tovarne se odda.

Dopisi pod: "2 milijona kos" na upravnost "Slovenskega Naroda". 620

Josip Jug

stavbni in pohištveni

... pleskar in tičar ...

Rimska cesta št. 16.

naznanja, da se vedno dela s prisnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerne cene

Za vsa izvršena dela jamtim dve leti

Proda se

razno sobno pohištvo na Bregu št

20/B od 10. julija t. l. naprej. Vprašati je med 10 — 12, uro popoldne od

3 — 5 ure. 6583

ŠIVLJE,

katero imajo šivalni stroj, se sprejmejo. Ponudbe: Poštni predal 157. 6665

Tko boluje?

na želudcu, zatvorenoj stolici, glavoboji i uopće poremečenoi utrobni pod-

punomo če se izlijetiti bez svake boji pijuč na tašte naravnou gorku vodo "Satarica" zvanu. Jedan sanduč za izlečenje stoji samo 50 Kruna, koje se imamo unapred sa točnom adresom rezultata postali na: CIGLARI i DRUGI, skladisti mineralne vode. Centrala: Gorja Stibica, Hrvatske Zagorje. 6517

Zahvala

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so izrazili

sočutje ob smrti pospoda

Matije Sevnika

sodn. nadofit. v pokoju

in ga spremljali k zadnjemu počitku, osobito preč duhovščini,

sodniji, požarni brambi, pevskemu društvu, Vrantska Vila ter

gospodu nadučitelju Ivanu Kramarju za poslovilne besede ob

grobu

Vrantsko, dne 5. julija 1919.

Žalujoči ostali.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,100.000.

3 %

brez odbitka rentnega davka

Ustanovljena l. 1813.

Moderna upominska, občinska, zbirna upominska, galerijska in raziskovalna druga stavki

naprodaj.

Gradiste 5/III, desno, II. steponina, od 10. — 12. in od 2. — 5. 6682

400 vreč za oglje

notrebujem. Ponudbe na A. Kafetz

Kocevje. 6726

isče službo

za popoldansko urbo. — Naslov

pove upravnost "Slovenskega Naroda".

Menjam stanovanje

v udobni lastni hiši v Gradcu, Lessing-

strasse 12, II. nadstropje, s 3 sobami,

kopalijo, plinom, električno itd., za tako

ali za stanovanje s 4 sobami v Ljubljani. — Izd. Fran Žužek. 6748

Damsko kolo

se prodaja. — Naslov pove upravnost

"Slovenskega Naroda". 6747

Star Štedilnik

se prodaja. Naslov pove upravnost

"Slovenskega Naroda". 6714

kontoristinjo

zmožno slovenskega in nemškega jezi-

ka v govoru in pisavi in strojevipošta.

Lahko je začetnika z dobrimi sprizvezili

in lepo pisavo. 6744

Trgovina

Star trgovina od 15. julija do 15. avgusta

Winka

ostane od 15. julija do 15. avgusta

Motorno kolo NSU

v popolnoma dobrem stanju, 3 HP, z

dveh prestavama, 1 rezervni plastični

ščem in 1 zračno cevjo, se prodaja.

Ogleda se: Dunajska cesta št. 50

pri II. avtokolonični pisanari. 6740

Proda se

1000 kosov nove in 1000 kosov stare

strešne opinke.

Posoda in steklenice

poljubne velikosti, običajni klini,

prizravniki za trgovino, steklene

kupeče, steklena stena, 7 in pol

metra dolga z vrsti na dve krili

in motulni štamper z brezihin

Seiffersova blijarda (plastične

je obre), rima sušna, s kemi vred,

je naprodaj.

Vprašati v sredo in soboto pri

gosp. Hazzacheru v Mariboru, Ko-

roška cesta št. 19. 6733

Oznanila Union-Propagande

centrala Maribor.

Išče se

akt. sotrudnik

z 200 do 300 mille.,

ako močno izveden trgovec.

Naročni, objektive, tehniki in veliki

skladišči priznajoči. — Ponudbe pod

Elektrondistr. na naslovem zavoda.

6731

Večje grščinsko posestvo

z nekaj sto orali zemlje za obdelevanje in enolik gozd, v

lastni režiji opravljanega se ta-

kaj kupi. Ponudbe na

E. Hofman Dunaj (Wien) VII.

Burggasse 27.

KOLONIALE

hrv

Vreče za oglje

kupi vsako množino gozdarski
trud v Soteski, pošta Straža,
Dolenjsko.

Pianino, METLE

fin skoro nov, se proda. Kje, pove uprav-
ništvo "Slov. Naroda". 6718

Trgovski pomočnik

več špecijske, manufakturne, kakor
gela terijeske stroke želi službe v kakem
mestu Jugoslavije". Cenjene ponudbe
na upravnitvijo "Slov. Naroda" pod
"Sotradnik" 6723". 6723

Postelje

po K 60—, spodnje in vrhnje
modroče kakor tudi vsakovrstno
drugo hišno opravo priporočata
Brata Severa, zaloge pohištva
in tapetniška delavnica, Ljubljana,
Marije Terezije cesta, Kolizej. 6724

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000.000—
rezervnega zaklada " 2,500.000—

Sprejem vloge vsak delavnik.

Hranilnica je pupilarno varna. 159

Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Dovoljeno posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu
obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.
V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Samoprodaja

na lastni račun že 100 let najbolje
uvezena pravovrsne tvornice kovinske
stroke, specialiteta žlice (Martinovega
jekla aluminij)

se odda. Kavčja potrebna!

Ponudbe na Löwy & Pionkowsky, Praga-Vinohrady,
Skretová 13. 6736

POZOR!

Kdor ima katerokoli blago ali
predmet

prodati ali kupiti,
naj se posluži kupčijske pisarne

"MERKATOR",

katera mu oskrbi kupčije z ma-
limi stroški, pozna vire dobava
blaga in ima zvezze s kupovalci.
Posluje v Ljubljani, Jurčičev
trg 3 za stranke od 10
— 12, 3 — 5 ure. 6648

z metlišči, krtače iz sirka za ribanje nudi za trgovce, postavno
Velika Gorica

Prva Hrvatska Tovarna metala, Velika Gorica.

Jadranska zavarovalna družba

sprejema

transportna**zavarovanja**

vsakovrstnega blaga po najugodnejših pogojih. Prospekti in po-
jasnila so na razpolago pri

glavnem zastopstvu Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani,
Francija Jožeta cesta. 6743

Pozor!

Pozor!

„I. Majunga Rafija“

ispod dnevne cijene odmah za odati. Upitati:

Oskar Neumann, Ljubljana, Zidovska ulica 11.

Čevlje, fine, moderno izdelane in sandale

ima v zalogi in jih razpošilja po poštem povzetu

**mirenska „Čevljarska zadružna“
v Vrbovcu pri Mozirju.**

Čevlji so iz lahke ševro-media kože, boksa in teletine.
Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske,
deške in otroške čevlje ter sandale.

Cene usna se dvigajo, zato naročite čimprejet!

Pri večjem odjemu primeren popust!

6601 Prodajalna tudi v Celju, "Narodni dom".

Zmerne cene!

Zahvaljujte cenike!

Tvornica čipk na Češkem

izče spremnega

Zastopnika za Jugoslavijo

Ponudbe pod „P. L. 2041“ na Rudolf Messo, Praga,
Prihopy 6. 6734

**Generalna reprezentanca
za kraljestvo SHS**

za baterije, žarnice, elektrotehniko

Izdelki svetovnih angleških in slovenskih tvrd.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavni lokal

Mesini trg 25.

Trgovci pozor!

Onim trgovcem, ki imajo za pletenje sposobno
prejo, pavolnato ali volneno, splete proti primerni
odškodnini nogavice za ženske, moške in deco

**DRAGOTIN KRIBAR, tovarna pletenin
v Ljubljani.**

Cenj. gospodem zobarjem

se priprema

zaloge zobarskih potrebščin

O. Golob

Ljubljana v poslop. Jadr. banke

Došel je Ia alabastrov mavec.

Izvelite ga takoj naročiti.

EMISIJA DIONICA
HRVATSKE POLJODJELJSKE BANKE DIONIČARSKOGA DRUŠTVA**Poziv na potpisivanje.**

Na temelju zaključka glavne skupštine od 29. travnja 1919. kao i na
temelju ustanova čl. 8. i 9. društvenih pravila povisuje ravnateljstvo Hrvatske
poljodjelske banke dioničarskoga društva dioničku glavnici toga zavoda za
K 2,500.000— to jest

od K 5,000.000— na K 7,500.000—

izdanjem novih

50.000 dionica jedinica po nominalnoj vrijednosti od K 50— ili
5.000 desetica 500—

i to uz ove uvjete:

1. Posjednici starih dionica imaju pravo na svake 2 stare dionice
preuzeti 1 novu uz cijenu od K 70— za jedinico, odnosno K 700—
za desetice. U tu svrhu morajo predočiti stare dionice, na kojima će se označiti,
da je ovo pravo opcije izvršeno. Posjednici potvrda o optiranim odnosno
dodijeljenim dionicama poslednje emisije (od 28. veljače t. g.) imaju takodjer te
potvrde predočiti, na kojima će se označiti, da je pravo opcije izvršeno.

2. Dionice, za koje ne bude izvršeno pravo opcije, prepustaju se slobodnoj
subskripciji uz cijenu od K 85— za jedinico, odnosno K 850—
za desetice.

3. Subskripcija počima na 10. srpnja pa traje do 10. kolovoza t. godine.

4. Kod potpisivanja ima se odmah uplatiti čitava kupovnina za sve
potpisane dionice zajedno sa naknadom kamata od 1. siječnja 1919., koja se

U Zagrebu, 28 lipnja 1919.

ustanovljuje sa K 2— za jedinice odnosno sa K 20—, za desetice tako, da
se za optirane dionice ima uplatiti ukupno K 72— odnosno K 720—, a za slobodne K 87— odnosno K 870—. Zato će sve nove dionice sudjelovati
na debitku za god. 1919, pa će im prema tomu pripadati pravo na dividendu,
koja teče počas od 1. siječnja 1919., a ostala će prava moći izvršavati samo
oni vlasnici dionica, koji budu prema čl. 14. društvenih pravila upisani u
knjigu dioničara.

5. Citavi višak, koji se plaća povrh nominalne vrijednosti ovih dionica
osim kamata, pripaja se po odbitku odnosnih troškova pričuvnoj glavnici zavoda.

6. Dionice glase na ime, pa će se ispostaviti i potpisateljima uručiti
uz povrat potvrde o uplati u roku, koji će biti naknadno objavljen. Svaki potpisatelj
treba da naznači čitljivo i točno uz ime i prezime, na koje bi imale
njegove dionice glasiti, takodjer svoje zanimanje te pobližu adresu, na koju
će mu se dodjeljene dionice dostaviti ili novac povratiti. Ravnateljstvo pridržaje
si pravo slobodne dodjelbe ovih dionica, koje budu potpisane na temelju slobodne
subskripcije.

7. Potpisivanje i uplaćivanje starih dioničara s pravom prednosti na ove
dionice obavlja se na blagajni Hrvatske poljodjelske banke u Zagrebu,
kad mjezinim pedražnicu na Rijeci i u Sarajevu, kad izpostava u
Bribiru, Čabru i Kreliju te kad podružnice Prve hrvatske štedionice
u Osijeku i podružnice Jadranske banke u Splitu. Potpisivanje i uplaćivanje novih dioničara na temelju slobodne subskripcije obavlja se osim kod
svih hrvatskih seljačkih zadruga. Odnosni dopisi, stare dionice kao i uplate
mogu se poštoma slati na spomenute naslove.

Ravnateljstvo
Hrvatske poljodjelske banke
dioničarskoga društva.